

ת"פ 45561/09/16 - מדינת ישראל נגד עודד אילוז, ישראל ביטון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 45561-09-16 מדינת ישראל נ' אילוז ואח'

בפני כבוד השופט דב פולוק

מדינת ישראל

נגד

1. עודד אילוז

2. ישראל ביטון

החלטה

בפני בקשותיהם של הנאשמים 1 ו-2 לזיכויים בשל העדר הוכחה לכאורה לאשמתם, בהתאם לסעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק החסד"פ").

הבקשה הוגשה לאחר שנסתיימה שמיעת פרשת התביעה ביום 28.12.2017.

כנגד הנאשמים 1 ו-2 (להלן: "הנאשמים 1" או "הנאשם 1"; "הנאשם 2") הוגש כתב אישום בגין ביצוע עבירות של צייד חיות בר מוגנת, עבירה לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק להגנת חיות הבר התשט"ו-1955 (להלן: "החוק להגנת חיות הבר") וסעיף 29 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין"); עבירה של צייד ללא רישיון, עבירה לפי סעיפים 2 ו-14(ב) לחוק להגנת חיות הבר וסעיף 29 לחוק העונשין ועבירה של צייד בשיטות אסורות (שימוש במלכודות) עבירה לפי סעיף 5(6) ו-14(א) לחוק להגנת חיות הבר, ולפי סעיף 29 לחוק העונשין.

עמוד 1

לטענת המאשימה בתאריך 24.12.15 בשטחים הפתוחים הסמוכים למושב לוזית, ליד המכון לטיהור שפכים בכניסה למושב עסקו הנאשמים בצייד חיות באמצעות מוטות. הנאשמים ישבו ברכב מסוג רנו קנגו (להלן: "הרכב") בו נמצאו שני כלובי ציפורים ריקים, צינור אלומיניום ונוצות אותן ניסו להעלים.

במרחק 20 מטרים מהרכב נמצאה רשת שנמתחה מעל שלולית מים בין 3 צינורות אלומיניום ובה ניצודו 5 ציפורי שיר: חוחית, חורי ו-3 עלוויות (להלן: "הציפורים").

כמו כן, בחיפוש שנערך בבית הנאשם 1 ביום 24.1.2016 נמצאו בתי גידול של ציפורים.

לנאשמים לא היה כל היתר למעשיהם.

סעיף 158 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] התשל"ב-1982 קובע כי:

נסתיימה פרשת התביעה ולא הוכחה האשמה אף לכאורה, יזכה בית המשפט את הנאשם - בין על פי טענת הנאשם ובין מיזמתו - לאחר שנתן לתובע להשמיע את דברו בענין; הוראות סעיפים 182 ו-183 יחולו גם על זיכוי לפי סעיף זה.

משמעות הטענה לפיה "אין להשיב לאשמה" היא שהתביעה לא עמדה בחובתה להביא ראיות לכאורה להוכחת האשמה המיוחסת לנאשם במסגרת פרשת התביעה, ועל כן אין הנאשם חייב להשיב לאשמה. לצורך קבלת בקשה לזיכוי בשל טענה זו על בית המשפט להשתכנע שלא עלה בידי המאשימה להוכיח באמצעות הראיות שהציגה את אשמת הנאשם אפילו לכאורה. זאת אף אם בסיום ההליך בית המשפט ייתן מלוא האמון והמשקל לראיות שהוצגו. במצב שכזה ניתן לזכות את הנאשם כבר בשלב זה בדיון המשפטי.

באשר לראיות הנבחנות, קובעת הפסיקה שדי בקיומן של ראיות דלות ובסיסיות וכי בית המשפט נדרש אך ורק לבחון האם הוכחו היסודות המרכזיים של האישום, בלא צורך לבחון את ההיבטים השוליים יותר באישום. די בקיום ראיות דלות ובסיסיות להוכחת היסוד המרכזי של העבירה ובלבד שהראיות שהוצגו אינן כה מופרכות, עד ששום שופט סביר לא היה נותן בהן אמון, כפי שקובע כב' השופט שמגר בע"פ 732/76 מדינת ישראל נגד רפאל כחלון, (ניתן על ידי השופט שמגר, ביום 21.11.1976):

"בית-המשפט לא יטה אופן קשבת לטענה שלפיה אין להשיב לאשמה אם הובאו ראיות בסיסיות, אם כי דלות, להוכחת יסודותיה של העבירה שפרטיה הובאו בכתב-האישום ראיות בסיסיות לענין זה אין משמען כאמור ראיות שמשקלן והיקפן מאפשר הרשעה על אתר, אלא ... ראיות במידה היוצרת אותה מערכת הוכחות ראשונית, המעבירה את הנטל של הבאת ראיות (להבדיל מנטל השכנוע) מן התביעה לנאשם ... את הטענה אשר לפיה אין להשיב לאשמה ניתן להעלות, בעיקר, בהתקיים אחד משניים אלה: א. כאשר לא הובאה עדות כלשהי כדי להוכיח יסוד חיוני ומרכזי של האשמה, או - ב. כאשר הסתבר בעליל, על פניו, כי כל הראיות שהובאו על-ידי התביעה הן כה בלתי-אמינות עד כי אף ערכאה שיפוטית בת-דעת לא היתה מסתמכת ... אך מובן הוא כי נסיבות מן הסוג השני, שבהן יזקק בית-המשפט בשלב של תום פרשת-התביעה לענין האמינות, הן חריגות ומכאן גם שההזדמנויות אשר בהן ייעשה יישום מעשי של כלל הפרקטיקה הזו, יהיו נדירות. אין לדקדק בשלב דיוני זה כחוט השערה ולערוך בדיקה מסועפת כדי להסיק אם אכן הוכח לכאורה כל פרט שולי וכל יסוד מישני מאלה שהוזכרו באישום. די בכך שיהיו ראיות לכאורה לגבי היסודות המרכזיים של האישום".

הנאשמים מואשמים בעבירות מכוח החוק להגנת חיית הבר וחוק העונשין.

סעיף 1 לחוק להגנת חיית הבר מגדיר את פעולת ה"צידה" לפי החוק:

"צידה" - לרבות עשיית מעשה מתוך כוונה לפגוע בחייה, בשלומה או בחירותה של חיית בר, או להדריך את מנוחתה, או לסכן את התפתחותן הטבעית של ביציה, או של כל תולדה אחרת שלה;

סעיפים 2 ו-5(6) לחוק להגנת חיית הבר, בהם מואשמים הנאשמים, קובעים כי:

2. לא יצוד אדם ציד או חיית בר מוגנת, אלא ברשיון ציד או בהיתר על פי סעיף 3.

וכן:

5. לא יצוד אדם ציד בשיטות ובאמצעים אלה:

...

(6) שימוש במלכודות, ברשתות או בדבק;

מן האמור בחוק עולה שעבירת הצייד הינה עבירה התנהגותית שאין בצידה דרישה לתוצאה, כלומר לא נדרשת תפיסת החיה הניצודה פיזית על מנת להיחשב למבצע העבירה. עצם השימוש במלכודת או ברשת על מנת לצוד מהווה את מעשה הצידה ועונה דרישת החוק לפיה "צידה" הינה "עשיית מעשה מתוך כוונה לפגוע בחייה, בשלומה או בחירותה של חיית בר". על כל פנים, אם יוכח שהנאשמים הם שהניחו את רשת הצייד הרי שנלכדו בה ציפורים האסורות בצייד כפי שעולה מן הראיות לכאורה שיובאו להלן.

בעניין זה אציין שאומנם ברע"פ 1161/04 מחמוד חאג' נגד מדינת ישראל (ניתן על ידי השופטים ברק, טירקל וחיות, ביום 21.4.2005) השאיר בית המשפט העליון בצריך עיון את שאלת פרשנותו של המונח "צידה" שבסעיף 1 לחוק להגנת חיות הבר, ובהתאם לכך גם את היקף התפרשותה של עבירת הציד ללא רישיון הקבועה בסעיף 2 לחוק להגנת חיית הבר.

אולם, בדעת יחיד קבע כב' השופט טירקל שגם פעולות הכנה לקראת מעשה הצייד גופו, ואפילו לא הושלם המעשה בכך שהחיה ניצודה, באות בגדר עבירה מושלמת של צידה.

קעת עלינו לבחון האם הראיות שהביאה המאשימה, יכולות לשמש בסיס להרשעה בעבירות ה"צידה" בהן מואשמים הנאשמים.

באשר לעבירה לפי סעיף 2 לחוק להגנת חיית הבר, לפיה נדרש רישיון לצייד. הוגשה כמוצג תעודת עובד ציבור מיום 7.8.2016, חתומה על ידי הגב' גילה בורשטיין, ראש תחום פלילי בחטיבת פיקוח ואכיפה ברשות הטבע והגנים לפיה:

"בדיקה שערכתי בקובץ הציידים במחשב הרשות העלתה כי לחשודים הר"מ לא היה רישיון ציד תקף בעת ביצוע

העבירה".

התעודה האמורה מהווה ראייה לכאורה לכך שהנאשמים, אם אכן עסקו בצייד של חיות בר מוגנת, עשו זאת בלא רישיון.

כעת עלינו לבחון האם יש בראיות הנוספות שהציגה המאשימה להוכיח שהנאשמים ביצעו את עבירת הצייד לפי סעיפים 2 ו-5(6) לחוק להגנת חיות הבר.

הפקח אליאסוף גוטמן הסביר במהלך עדותו בבית המשפט כיצד מתבצע ציד החיות: "האזור הזה הוא מקום צייד ידוע לחיות. הציפורים האלה צריכות להגיע לנקודת מים כל חצי שעה או משהו כזה, הן צריכות להרטיב את הזפק ובגלל זה יש שם מקום של נזילת מים קבועה שאנחנו יודעים שצדים שם ... הרשת - יש כמה סוגים ומה שעובדים היום זה רשת ערפל ... הרשת היא מאוד דקה עד כדי כך שאם היא היתה פרוסה לפני החלון לא היינו יכולים להבחין בה - אלה רשתות ערפל שמותחים אותן בין שני מוטות והרשת רפויה לאורך הקו המאוזן כשהציפור עוברת היא נכנסת לרשת ויוצרת כיס והיא לכודה שם ... יש כמה סוגים של רשתות, יש כאלה שחייבים להיות בקשר עין עם המלכודת ובסוג הזה של רשתות ערפל אפשר ללכת ולחזור אחרי שעתים. ותלוי גם בטמפרטורה של אותו יום. מה שחשוב שהבן אדם לא צריך להיות צמוד לרשת. בדרך כלל הוא יהיה באזור כי אם יבוא אחרי חצי יום יכול להיות שהציפור תמות. לדעתי הן לא יכולות לווסת את הטמפרטורה".

(עמ' 11-12 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017).

כנגד הנאשמים הוצגו הראיות הבאות:

- העד דניאל אלחזוב, מהנדס שעובד במתקן הטיהור בלוצית העיד ששאל את הנאשמים מה הם עושים במקום והם ענו לו שהם "סתם תופסים ציפורים": "הגעתי למתקן ... וצמוד למתקן היה רכב ... שאלתי אותם מה הם עשו במקום והם אמרו "סתם תופסים ציפורים ...

ש. אתה זוכר מי מהם אמר לך שהם באו לתפוס ציפורים

ת. לא זוכר" ... (עמ' 6 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017)

- העד גבריאל לנקרי, שעבד גם הוא במתקן הטיהור כמתכנת PLC העיד שראה צינורות ברכב: "...הם ישבו ליד האוטו, האוטו היה פתוח, הדלתות האחוריות היו פתוחות ...

ש. תוכל להגיד לי אם ראית משהו באוטו ...

ת. אם אני זוכר נכון ... שהיה שם משהו כמו צינורות כאלה, ראיתי את זה מבעד לחלון הרכב"

(עמ' 10 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017).

- בהמשך לעדותו של העד לנקרי, בחיפוש שנערך ברכב בו ישבו הנאשמים נמצאו 2 כלובי ציפורים ריקים וצינור אלומיניום. כך עלה גם מעדותו של הפקח אליאסוף גוטמן, פקח תשתיות ברשות הטבע והגנים, במהלך דיון ההוכחות:

"ממה שדיברתי עם אחד מעדי הראיה ... שעבדו שם במט"ש ... ראו חבר'ה מסתובבים ושאלו אותם מה הם עושים ... והבחור השני ראה אותם תוקעים מוט באדמה ... היה לו מוט באוטו. גם האדם אמר לי שהוא תקע מוט והיה לו מוט אחד באוטו ואת זה ראיתי" (עמ' 11 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017).

- עוד העיד הפקח גוטמן שראה את אחד הנאשמים מעלים נוצות מאחד הכלובים אולם לא הספיק ליטול את הנוצות כמוצג לפני שהועלמו: "הגעתי למקום ... ראיתי את שני החשודים יושבים ברכב ... בכניסה למושב לוזית מכביש 353 ... הודעתי להם שהם חשודים וביקשתי מהם לפתוח את הרכב מאחורה ... בתא המטען ... היו שם שני כלובי ציפורים ובתוך אחד הכלובים היו כמה נוצות. הנוצות בדרך כלל זה משהו שאנחנו תמיד שומרים וזה נותן לנו לזהות את המין של הציפור ... אם היו בכלוב ציפורים מוגנות אפשר לזהות ... הלכתי להביא מעטפה בשביל להביא את הנוצות ... כשהלכתי לרכב ראיתי שהנאשם אילוז מכניס את היד לכלוב ומוציא את הנוצות או תופס משהו או תופס משהו וזורק את זה החוצה". (עמ' 11 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017).

- כמו כן, לאחר שהנאשמים נחקרו במקום האירוע ושחררו המשיכו הפקחים בחיפוש אחר רשת צייד לחוחיות. ואכן, במרחק כ-20 מטרים מהמקום בו עמד הרכב הם מצאו רשת שנמתחה על גבי עמודי אלומיניום זהים לזה שנמצא ברכב, מעל שלולית מים בה ניצודו 5 ציפורי שיר. בהקשר זה העיד הפקח גוטמן במהלך דיון ההוכחות: "המוט שהיה לו ברכב זה היה מוט מאלומיניום ... שכבר שחררנו את החשודים וסיימנו את החקירה אז הפקח שחקר ואני שבאנו לצאת לכביש הראשי ראינו את הרשת 20 מטר מולנו ... המרחק בין המקום בו עמד רכב הקנגו במקור לבין הרשת זה סך הכל 30 מטר. איפה שהותקנה הרשת יש שלולית מי גשמים וזו הסיבה ששם מתחו את הרשת כדי לתפוס את הציפורים. ברשת הזאת היו 5 ציפורים אני חושב, חוחית, חורפית ו-3 עלויות ... מוט שהיה לו באוטו זהה למוטות שעליהם הרשת שראינו בסוף". (עמ' 12 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017).

בדומה לכך העיד גם העד אלכסיי גלעדי, גם הוא פקח ברשות הטבע והגנים, במהלך דיון ההוכחות כי: "עשיתי חיפוש ברכב ... אחרי שסיימתי את החקירה והחשודים שוחררו מעבר לכביש הגישה ללוזית זיהיתי שלושה מוטות נוספים כמו המוט שנמצא ברכב של החשודים ... בין שלושת המוטות היתה מתוחה רשת ערפל ... שקופה, בתוך הרשת היו 5 ציפורי שיר, אם אני לא טועה חוחית, עלויות וחורפי ... שיטת הציד ... היא שיטה פסיבית שבה הצייד מציב את רשת הערפל ועומד בנקודה שבה היה יכול לצפות ברשת ובליכידת הציפורים ואחרי זה לבוא לאסוף אותם ... כשהחשודים עזבו את המקום. כשבאתי לצאת מהצומת לכביש הגישה ללוזית ... כשיצאת לציר הגישה של המט"ש לכביש 353 זיהיתי צפונית לציר את 3 המוטות וכשהתקרבתי ראיתי שיש על המוטות רשת" (עמ' 21-22 לפרוטוקול הדיון מיום 25.12.2017).

בהמשך עדותו העיד הפקח גלעדי ששאל את נאשם 2 באשר למוטות בחקירתו: "שאלתי את ישראל אם המוט שייך לו הוא אמר שהם שייכים לחבר שלו ... יש 6 מוטות באירוע הזה, שניים שחורים שנמצאו ליד הרכב. מוט אחד שנמצא ברכב של החשודים ומוט זה זהה לשלוש המוטות של הרשת". (עמ' 25 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017).

- המאשימה הגישה כמוצג שני דיסקים של תמונות: הראשון צילם הפקח גוטמן ביום האירוע לאחר שהנאשמים עזבו את מקום האירוע והשני צולם במהלך החיפוש שנערך בביתו של הנאשם 1 (תקליטורי התמונות מסומנים ת/2 ו-9). במהלך עדותו נותן הפקח גוטמן הסבר על התמונות שצילם: " ... מציג תמונה של הכלובים, מציג תמונה של המט"ש ורואים את המוט השחור שבלי רשת ... התמונות צולמו מכיוון מערב לכיוון מזרח. כיון שאי אפשר לתפוס בצילום

את הרשת ניסיתי כמה זוויות. מציג תמונה שרואים את הציפור שהיא בעצם בתוך רשת, נדמה לי שמדובר בחורפי ורואים חוחית ... יש את המוטות עם הבוץ, ורואים את המוט שהיא אצלם ברכב. בצילום נוסף אפשר לראות שהמקום שהם ישבו באוטו הם יכולים לראות את המקום של הרשת". (עמ' 13 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017).

- נוסף גם שבחיפוש שנערך ביום 24.1.16 בביתו של נאשם 1 נמצאו בתי גידול של ציפורים. בדו"ח הפעולה המתאר את החיפוש, אשר נערך על ידי הפקח שמואל קדושי, נכתב כי: "... בחצר היה כמה בתי גידול של ציפורים שעודד אמר שהיו שם פינקים ותוכנים עודד סיפר שהוא עובר דירה ולכן מסר את הציפורים ולא השאיר אצלו כלום ... בתוך המחסן היו כלובי ציפורים ריקים שניכר שנעשה בהם שימוש אבל הם היו נקיים מנוצות ומגללים (למעט מה שדבוק על הכלוב)..."

- עוד נציין שבשתי הפעמים בהן הנאשם 1 נחקר הוא בחר לשתוק. הנאשם 1 נחקר בפעם הראשונה ביום האירוע בשטח וביום 22.2.16 ופעם נוספת נחקר על ידי הפקח קדושי (מסומנת ת/8), עובדה העלולה אף היא להיזקף לחובתו במסגרת מכלול הראיות והעדויות שהוצגו.

לעניין חלקו של נאשם 2 באירוע קובע סעיף 29 לחוק העונשין כי:

(א) מבצע עבירה - לרבות מבצעה בצוותא או באמצעות אחר.

(ב) המשתתפים בביצוע עבירה תוך עשיית מעשים לביצועה, הם מבצעים בצוותא, ואין נפקא מינה אם כל המעשים נעשו ביחד, או אם נעשו מקצתם בידי אחד ומקצתם בידי אחר.

...

נאשם 2 בחקירתו במקום האירוע ביום 24.12.2015 שנערכה על ידי הפקח אלכסיי גלעדי (מסומן ת/7) הכחיש כל קשר לציד וטען כי לא ידע דבר:

"... לא צדתי היום לא יודע על מה אתה מדבר.

ש. ברכבו של עודד נמצא מוט נוסף בצבע לבן, למי הוא שייך

ת. לא יודע אולי אליו..."

אומנם הנאשם 2 מכחיש קשר עם העבירה אולם מן העדויות והראיות שהוצגו עולה כי הנאשם 2 היה יחד עם הנאשם 1 ברכב לאורך כל האירוע ועל כן סביר להניח שאם בסופו של יום יוכח שבוצע ציד הנאשם 2 היה שותף לנאשם 1 בביצועו. כמו כן, לא ברור בשלב זה מי משני הנאשמים אמר כי הם "באו לתפוס ציפורים" כפי שעולה מעדותו של העד דניאל אלחזוב, מהנדס שעובד במתקן הטיהור בלזית: "הגעתי למתקן ... וצמוד למתקן היה רכב ... שאלתי אותם מה הם עשו במקום והם אמרו "סתם תופסים ציפורים... ש. אתה זוכר מי מהם אמר לך שהם באו לתפוס ציפורים

ת. לא זוכר" ... (עמ' 6 לפרוטוקול הדיון מיום 28.12.2017).

די בעדויות ובראיות שהוצגו להוות, בשלב זה, ראיה לכאורה לכך שנאשם 2 היה שותף לביצוע העבירה בהתאם לאמור בסעיף 29 לחוק העונשין, על מנת לחייבו "להשיב לאשמה" ולהציג את פרשת הגנתו.

לאור האמור, ולאחר שעיינתי בטענות הצדדים, בפרשת התביעה ובראיות הצדדים, באתי לכלל מסקנה שאין לזכות את הנאשמים בשלב זה של הדיון. שכן בשלב זה של הדיון אני סובר כי מצרף הראיות הנסיבתיות שהוצג יכול, על פניו, להוביל לכך שאם יוכח שכל הראיות אמינות הנאשמים עסקו, לכאורה, בצייד חיות בר מוגנות. אשר כן אני דוחה את הבקשה וקובע שעל הנאשמים "להשיב לאשמה", לנהל את פרשת הגנתם ולהציג בפני בית המשפט את ראיותיהם.

ניתנה היום, ג' תשרי תשע"ט, 12 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.